

ΤΑΞΗ: ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ / ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ**ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ****Ημερομηνία: Σάββατο 4 Ιανουαρίου 2020****Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες****ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

A1. Η συντάκτρια στις τρεις πρώτες παραγράφους του Κειμένου 1 αναφέρεται στους τοξικούς ανθρώπους και στον τρόπο συμπεριφοράς τους. Αρχικά, διαπιστώνει πως υπονομεύουν τις ανθρώπινες σχέσεις αφού αρέσκονται να διαμορφώνουν αρνητικές σκέψεις για οποιονδήποτε άνθρωπο. Αν και δημιουργούν την εντύπωση ότι οι άλλοι κάνουν εσφαλμένες επιλογές και συμπεριφέρονται λανθασμένα, στην πραγματικότητα οι ίδιοι φθονούν τη ζωή των άλλων και την ευδαιμονία τους. Θεωρεί δε πως πρόκειται για ανθρώπους που αισθάνονται κακία για τους άλλους και προτρέπει τους αναγνώστες να τους αγνοούν και να επιδιώκουν τη συντροφιά ανθρώπων που τους εκτιμούν πραγματικά.

(Λέξεις 89)

Θέμα Β

B1. Η συντάκτρια του Κειμένου 1 υποστηρίζει πως οι τοξικοί άνθρωποι είναι θρασύδειλοι και μιλούν εναντίον των άλλων «πίσω από την πλάτη τους». Για να πείσει τον αναγνώστη, αξιοποιεί την περιγραφή. Περιγράφει τη συμπεριφορά και τον χαρακτήρα τους δημιουργώντας στους αναγνώστες συναισθήματα αποδοκιμασίας και αντιπάθειας για τους τοξικούς ανθρώπους. Με τον τρόπο αυτό, προτρέπει τον αναγνώστη να απορρίψει τέτοιου είδους συμπεριφορές προκαλώντας την άμεση αντίδρασή του απέναντί τους.

A. Έκφραση – Έκθεση, Τεύχος Β, Διόφαντος, σελ. 262 - 263

B1. Έκφραση – Έκθεση, Τεύχος Γ, Διόφαντος, σελ. 37, 41

Παράλληλα, κάνει αναφορά στον Σωκράτη και τη στάση του απέναντι στους θρασύδειλους όπως αυτή αναδεικνύεται από τη θέση του: «*Εν απουσία μου επιτρέπω και να με δείρουν*». Η επίκληση στην αυθεντία της σωκρατικής σοφίας ισχυροποιεί την άποψή της και καθιστά αξιόπιστη την ίδια, αφού εμφανίζεται να κατέχει την αντίστοιχη βιβλιογραφία.

B2. Οι ρητορικές ερωτήσεις που χρησιμοποιεί η συντάκτρια στο απόσπασμα του Κειμένου 1 λειτουργούν συμπερασματικά, δίνοντας έμφαση στις επιπτώσεις της συμπεριφοράς των τοξικών ανθρώπων, ενώ παράλληλα ενισχύουν τον προβληματισμό του αναγνώστη. Με τις ερωτήσεις, επιδιώκει να ισχυροποιήσει τη θέση της σχετικά με την εμπάθεια και την κακία που χαρακτηρίζει τους τοξικούς ανθρώπους. Ταυτόχρονα, απαξιώνει τους τοξικούς ανθρώπους και αποτρέπει τον αναγνώστη από υιοθέτηση και επιλογή ανάλογης συμπεριφοράς. Οι ρητορικές ερωτήσεις προβάλλουν το περιεχόμενο τους ανάγοντας το σε θέσεις αναμφισβήτητης αξίας. Με τον τρόπο αυτό, το κείμενο αποκτά δραματικότητα.

B3.α. Η συντάκτρια του Κειμένου 1, επιλέγει τη χρήση του β΄ ενικού προσώπου γιατί επιδιώκει να απευθυνθεί άμεσα στον αναγνώστη και να τον κάνει συμμετοχο των απόψεών της. Επιπλέον, δίνει την εντύπωση ότι συνομιλεί μαζί του προσφέροντας έτσι στο κείμενο δραματικότητα και θεατρικότητα. Το β΄ ενικό πρόσωπο σε συνδυασμό με την προστακτική καθιστά το ύφος του κειμένου προτρεπτικό και συμβουλευτικό, προσδίδοντάς του ταυτόχρονα διδακτικό τόνο.

B2. Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου, Διόφαντος, σελ. 24-25

B3.α. Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου, Διόφαντος, σελ. 127, 130

B3.β.

- *Εάν συμφωνείς με τον εαυτό σου και γνωρίζεις τον χαρακτήρα σου, μην επιτρέψεις σε ανθρώπους με κακή συμπεριφορά να σε αλλάξουν.*
- *Η υγεία σου, ψυχική και σωματική, και η ηρεμία σου βρίσκονται σε προτεραιότητα.*

Με τη χρήση της κυριολεκτικής λειτουργίας της γλώσσας, το ύφος των φράσεων από άμεσο και προσωπικό μετατρέπεται σε πιο τυπικό.

Σημείωση: Στην αξιολόγηση η μετατροπή βαθμολογείται με δύο μονάδες για την κάθε πρόταση. Τρεις μονάδες θα δοθούν στον σχολιασμό τους ύφους.

B4.

- α. φθείρουν, κουράζουν, ταλαιπωρούν
- β. εντύπωση, άποψη, γνώμη
- γ. σπουδαίος, σημαντικός, κρίσιμος
- δ. ίσως, πιθανόν, μάλλον
- ε. εκτιμούν, αποδέχονται

Γ. Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,

Οι κοινωνικές και διαπροσωπικές σχέσεις στην σύγχρονη εποχή έχουν γίνει πιο περίπλοκες από ό,τι ήταν στο παρελθόν. Οι σύγχρονοι άνθρωποι διακατέχονται από αισθήματα κακεντρέχειας και δεν δίνουν έμφαση στην πραγματική έννοια του ανθρώπου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρατηρούνται στην κοινωνία περιπτώσεις κακεντρέχειας που σε καμία περίπτωση δεν χαρακτηρίζουν την έννοια άνθρωπος και συνάνθρωπος.

Σημείωση : Οι μαθητές, στην παραγωγή γραπτού λόγου, μπορούν να κάνουν και κειμενικές αναφορές στον πρόλογο τους.

Ζητούμενο Α: Λόγοι που οδηγούν τους ανθρώπους στην υιοθέτηση τέτοιων συμπεριφορών.

- Η τεχνοκρατική και ορθολογιστική παιδεία που επικρατεί στην σύγχρονη κοινωνία έχει αποδυναμώσει συναισθηματικά τον άνθρωπο, επειδή προτεραιότητα του είναι η προσωπική του εξέλιξη με αποτέλεσμα να γίνεται ανταγωνιστικός και επικριτικός προς τους υπόλοιπους ανθρώπους. Αυτό έχει ως επακόλουθο, την υιοθέτηση συμπεριφορών εχθρικών προς τον συνάνθρωπο.
- Ο σύγχρονος άνθρωπος βιώνει καταστάσεις άγχους, για να προλάβει να διεκπεραιώσει αρκετές από τις υποχρεώσεις της καθημερινότητας του. Αυτό τον οδηγεί σε εγωιστικές συμπεριφορές αποσκοπώντας ουσιαστικά μόνο στον εαυτό του και αδιαφορώντας πραγματικά για τον συνάνθρωπο του, αγνοώντας την κατάσταση στην οποία ενδεχομένως να βρίσκεται.
- Τα προβλήματα που βιώνει το άτομο σήμερα, το έχουν οδηγήσει σε μια ατομικιστική συμπεριφορά κάνοντας το να υποβαθμίζει ουσιαστικά και αυτονόητα ζητήματα, όπως οι διαπροσωπικές του σχέσεις. Έτσι, το άτομο απορροφημένο στα δικά του θέματα προσπερνά τον συνάνθρωπό του.

- Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η τηλεόραση έχουν δώσει βήμα στον άνθρωπο να καταφέρεται εναντίον του συνάνθρωπου άκριτα και χωρίς ηθική, αδιαφορώντας για τις επιπτώσεις στους άλλους με μοναδικό σκοπό την προσωπική του ανάδειξη, τον πρόσκαιρο εντυπωσιασμό, την αποδοχή του από έναν όμιλο επικρινόντων.

Ζητούμενο Β : Τρόποι με τους οποίους οι άνθρωποι θα αγαπήσουν ξανά τον άνθρωπο.

- Η οικογένεια μπορεί να προβάλλει πρότυπα αγάπης για τον συνάνθρωπο και την αξία του, με αποτέλεσμα το παιδί από μικρή ηλικία να δίνει έμφαση στις ανθρώπινες σχέσεις.
- Το σχολείο μέσα από προγράμματα και δράσεις, οφείλει να επιδιώκει την συνεργατικότητα μεταξύ των μαθητών ενισχύοντας έτσι την ουσιαστική επαφή με τον συνάνθρωπο.
- Πολιτιστικές εκδηλώσεις που θα φέρνουν τον άνθρωπο σε επαφή με την Τέχνη, η οποία τον καλλιεργεί και τον εξευγενίζει ενώ παράλληλα δημιουργεί τις προϋποθέσεις έκφρασης και διεξόδου των συναισθημάτων του.
- Η πολιτεία βασισμένη στις αρχές της αλληλεγγύης, να προωθεί τον εθελοντισμό που θα τονώνει το συναίσθημα της συντροφικότητας και του αλtruισμού και θα καλλιεργεί την άδολη αγάπη για τον συνάνθρωπο.

Το συμπέρασμα που εύλογα προκύπτει από όλα τα παραπάνω είναι ότι ο άνθρωπος σήμερα, εξαιτίας διαφόρων καταστάσεων, έχει οδηγηθεί στην διαμόρφωση συμπεριφορών που κατά το παρελθόν θα ήταν κατακριτέες. Η εξέλιξη της κοινωνίας, πέραν των θετικών που επιφέρει, δημιουργεί προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν από τον καθένα μας χωριστά, ώστε να ζούμε σε μία κοινωνία που θα χαρακτηρίζεται από ήθος και ευγένεια σε όλες τις εκφάνσεις της.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας